

Regenwater in de tuin

Beperk wateroverlast

Voorkom verdroging

Maak je tuin Waterklaar

Tips in deze folder

Wateroverlast door verandering van het klimaat

Een wadi is een verlaging in een grasveld of tuin, waar water in weg kan zakken.

Last van water

We krijgen steeds vaker te maken met hevige neerslag. Ook neemt de hoeveelheid bebouwing en verharding in tuinen nog steeds toe. Het water kan hierdoor niet in de grond wegzakken, dit zorgt voor meer wateroverlast. Denk aan borrelende toiletten, straten die blank staan, ondergelopen kelders, tuinen en (laag gelegen) woningen. Vuil rioolwater in sloten, tuinen en woningen leidt tot milieuvervuiling, onnodige risico's voor de volksgezondheid én onnodige zuivering van schoon water. Dit wordt meer regel dan uitzondering als we niet ingrijpen.

Last van droogte

We krijgen steeds vaker te maken met perioden van langdurige droogte. Er komt een tijd dat er geen water meer beschikbaar is voor het beregenen van landbouwgewassen en particuliere tuinen. Het is doodzonde om regenwater in droge tijden af te voeren via de riolering terwijl de tuin om water schreeuwt.

Het is goed om te weten dat gemeenten, samen met waterschappen, allerlei maatregelen nemen om wateroverlast in jouw wijk te voorkomen. Het is te duur om alle rioleringen en beken aan te passen, daarom wordt er gezocht naar andere oplossingen. De gemeentes en waterschappen halen het regenwater van de riolering en laten het wegzakken in de bodem. Deze maatregelen zijn onvoldoende om het waterprobleem blijvend op te lossen. Alléén met **jouw hulp** kan er écht een verschil worden gemaakt.

Want al heb je zelf (nog) geen wateroverlast, de afvoer van jouw water heeft wel degelijk invloed op de wateroverlast bij anderen.

Een Chinees spreekwoord luidt: *de beste tijd om een boom te planten was twintig jaar geleden, de op één na beste tijd is nu. En dat geldt ook voor je tuin. Klimaatveranderingen zijn al decennialang gaande, maar het is nooit te laat om iets te ondernemen tegen nadelige gevolgen van wateroverlast en perioden van langdurige droogte.*

Regenwaterriool

Regenwater is schoon. Als dit schone water gemengd wordt met het vuile afvalwater, moet dit allemaal gezuiverd worden bij de zuiveringsinstallaties. Dit brengt extra kosten met zich mee die weer verrekend worden in de waterschapsheffing. Er wordt door de gemeenten steeds vaker een apart regenwaterriool aangelegd voor schoon regenwater.

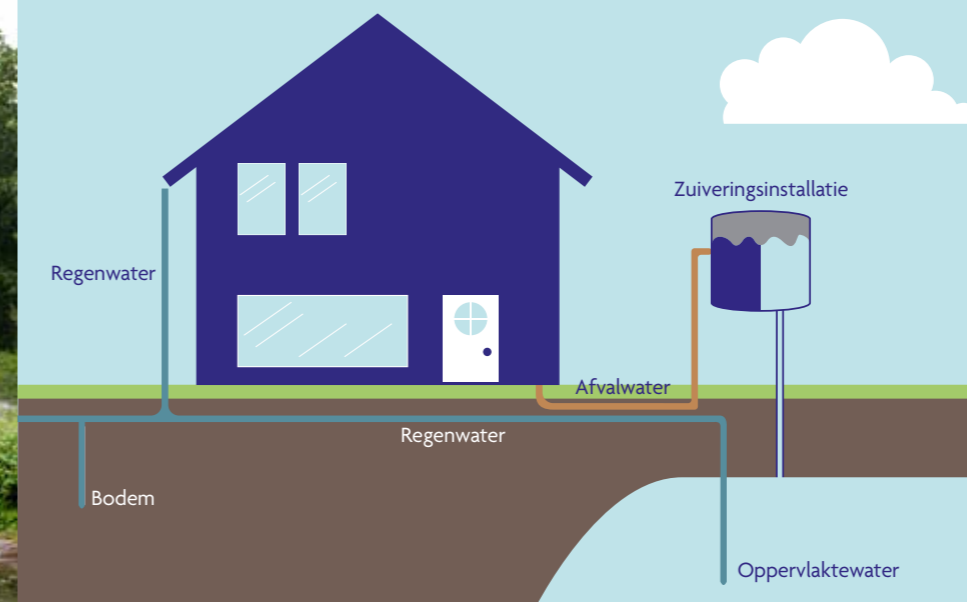
De gemeenten en waterschappen zetten zich samen in voor duurzaam waterbeheer. Het is belangrijk om het water zo veel mogelijk op de plek te houden daar waar het valt. Op deze manier wordt het riool ontlast en wateroverlast bij hevige regenval voorkomen. Ook het leefklimaat in tuinen en openbare ruimtes wordt verbeterd. De gemeenten en waterschappen kunnen dit niet alleen. Daar hebben wij jouw hulp bij nodig.

Maak je tuin niet alleen winterklaar of lenteklaar, maar ook waterklaar! Vaak is met eenvoudige middelen en weinig kosten al een goed resultaat te bereiken.

Wat kun jij doen?

Van alles eigenlijk. Een van de gemakkelijkste dingen die je gewoon thuis kunt doen, is de regenpijp doorzagen. Daardoor stroomt het regenwater niet het riool, maar de tuin in. Daarmee voorkom je dat riolen overstromen en er schoon hemelwater gemengd wordt met het vuile rioolwater. Minder tegels in de tuin helpt ook, en een kleine vijver? Daar komen weer veel vogels op af die er drinken of baden. Ook voorkom je verdroging van de grond door een lage grondwaterstand. Dit betekent ook dat je minder hoeft te sproeien in droge periodes.

Regenwater hergebruiken

De meeste tuinen bieden ruimte om water van het dak te hergebruiken. Dit kan door een regenpijp aan te sluiten op;

- Een regenton.
- Een leiding of goot naar een vijver of moerasje, een verdiepte plek in de tuin waar het water langzaam in de bodem kan zakken en/of een plek voor ondergrondse infiltratie met bijvoorbeeld infiltratiekratten of grindbed.

Voor het opvangen van regenwater een aantal regenton tips:

- Zet de regenton op een verhoging. Dan is er voldoende druk om er een tuinslang aan te koppelen of kunt u de tuingieter er gemakkelijk onder zetten.
- Gebruik een vulautomaat, zodra de regenton vol is wordt het regenwater afgevoerd naar het regenwaterriool of via een pijp naar de tuin.
- Zet een regenton op een schaduwrijke plek. Dit voorkomt opwarming en daardoor algengroei.
- Een deksel op de ton houdt het water helder en voorkomt dat de ton een kweekvijver wordt voor muggen.

Geef een watergoot naar de infiltratieplek lichte afstroming. Water stroomt van hoog naar laag

Mini-moeras

Creëer een vijver met daarin moerasplanten. Dit trekt libellen, salamanders, kikkers en padden aan.

Hemelwater is te zuur om direct in een vijver te laten lopen, filter het dan eerst door een moerasje of rietveldje.

Bladvanger

Een bladvanger scheidt bladeren en andere grove delen van het regenwater en voorkomt zo verstoppingen en vervuiling van het water.

Tip: monteer de bladvanger op werkhogte, zo is hij gemakkelijker schoon te maken.

Bladvanger

Aan de regenpijp monteert u een 'regentonvulautomaat'. Als de ton volzit, leidt deze automatisch het overige regenwater naar een infiltratieplek in de tuin. Of naar het riool.

Zandvang

Zinkput (grind)

Zaag de regenpijp door en sluit deze aan op de ton.

Waterdoorlatende bestrating

Ook het terras of oprit kunnen meer water doorlaten. Gebruik bijvoorbeeld:

- Terrastegels afgewisseld met stroken of voegen met halfhard, waterdoorlatend materiaal zoals steentjes.
- Worteldoek met daarop houten vlonders.
- Grastegels, betonnen of gerecyclede kunststof tegels met een open raamwerk. In de openingen kun je gravel strooien of gras/mos in laten groeien.
- Kleine steentjes op worteldoek of houtsnippers.
- Lijngoot.

Groene daken houden ongeveer de helft van het regenwater vast. Door verdamping wordt dit water vervolgens teruggebracht in de atmosfeer. Naast het vasthouden van water, zorgen ze voor verkoeling in de zomer

Infiltreren van water is het in de bodem brengen van (regen)water, waarna het geleidelijk door de bodem naar het grondwater zakt.

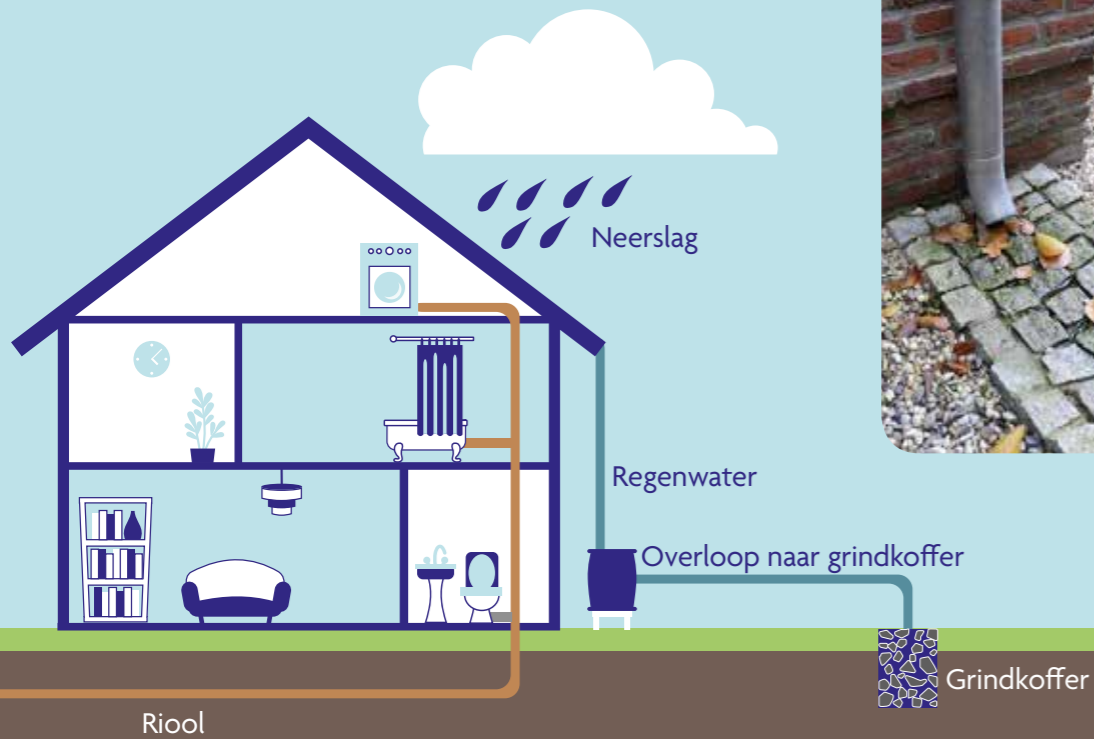
Ondergronds water opvangen

Bij ondergronds infiltreren wordt hemelwater van het dak via een pijp of goot in de onder de grond aangelegde infiltratievoorziening gebracht; dit kan een grindkoffer of infiltratiekrat zijn. Het water zakt vervolgens geleidelijk tot het grondwater. Er is wel een zandvang nodig om te voorkomen dat de infiltratievoorziening verstopt raakt met zand.

Bovengronds water opvangen

De meest eenvoudige en minst ingrijpende methode is water boven de grond opvangen. Het regenwater wordt rechtstreeks van het dak afgevoerd naar een ruime plek in je tuin. Zaag hiervoor de regenpijp af, vang het regenwater op in een gootje en laat het naar de bezinkplek stromen.

Een gootje kun je bijvoorbeeld maken van klinkertjes of vijverfolie. De bezinkplek is tevens de berging. Als het hard regent, zal daar tijdelijk water blijven staan.

Grindkoffer/put

Graaf hiervoor een kuil en bedek deze met kunststof vliesdoek (geotextiel), vul het gat met grind, lavasteen of kleikorrels. Sluit het doek. Het doek zorgt ervoor dat de stenen niet dichtslippen met zand.

Infiltratiekrat

Dit is hetzelfde principe dan de grindkoffer, maar de krat is hol van binnen en kan dus meer water bergen. Een krat moet minimaal 30 centimeter onder de grond zitten.

Zandvang

Een zandvang is een overlooppotje waarin het zand uit het water bezinkt. De zandvang voorkomt verstopping van de infiltratievoorziening. Er zijn kunststof kant-en-klaar zandvangen te koop, maar je kunt deze ook zelf metselen of maken van beton. Schep de zandvang regelmatig schoon.

Infiltratievijver

Het water stroomt naar een infiltratievijver. Dit is gewoon een 'gat' zonder folie met eventueel wat grind op de bodem. Hierin kan het water langzaam in de grond wegzakken. De vijver staat dus droog als het lang niet regent.

Infiltreert mijn grond?

Graaf op verschillende plekken een gat van 1 spade diep. Vul deze gaten met water. Als het water binnen een kwartier wegloopt, infiltreert het water gemakkelijk. Als het er meer dan 1 uur duurt, is de grond slecht doorlatend en niet geschikt voor infiltratie.

TIP

Installeer een ondergrondse watervoorziening met een elektrische pomp, dan kunt u het water gebruiken om uw tuin te sproeien.

Kan ik het water kwijt in mijn tuin?

In principe is iedere tuin geschikt om waterklaar te maken.

Heeft u vragen na het lezen van deze folder? Neem dan gerust contact op met uw gemeente.

Huurhuis?

Overleg eerst met uw verhuurder of u mag afkoppelen.

Verbouwingsplannen?

Als u verbouwingsplannen heeft of u gaat een nieuw huis bouwen dan zijn er grootschaliger oplossingen denkbaar. Overweeg de bouw of plaatsing van een ondergronds bassin voor de opslag van regenwater. Het water kan gebruikt worden voor de wasmachine, spoeling van toiletten en besproeiing van de tuin.

www.waterklaar.nl

Deze brochure is milieuvriendelijk gedrukt

